

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЇХ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Криніна А.Д., Уткіна М.А.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Руденко С.В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенко. (61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44, каф. обліку та аудиту, тел. (097) 251-29-51), E-mail: oblikua7@gmail.com

На сьогоднішній день одним із першочергових завдань економіки України є розвиток малого бізнесу, що є основою для збільшення зайнятості населення, підвищення їх доходів, формування конкуренції на ринках, економії ресурсів тощо. Створення конкурентоздатних малих підприємств потребує ефективного управління ними, яке б ґрунтувалося на достовірній та повній інформації про їх підприємницьку діяльність. Такою інформацією менеджмент здатна забезпечити лише система бухгалтерського обліку, яка повинна існувати на кожному підприємстві згідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.

Бухгалтерський облік будь-якого підприємства має відповідати певним вимогам, серед яких є і вимога щодо його економічності, тобто витрати на організацію та ведення обліку повинні бути оптимальними і не можуть перевищувати отримані вигоди від діяльності. Досягти цієї вимоги для малих підприємств можливо лише при адаптації бухгалтерської системи до розмірів підприємства, розробці спеціальних процедур, які б не потребували значних накладних витрат. В свою чергу, держава також повинна йти на зустріч малим підприємствам, в першу чергу, через спрощення процедур нарахування та сплати податків та скорочення форм фінансової та інших видів звітності.

В Україні у період 2017-2019 рр. було внесено ряд змін до нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку, зокрема до згаданого Закону і НПСБО 25 «Спрощена фінансова звітність», що дало змогу наблизити вітчизняний бухгалтерський облік до вимог Європейського Союзу, з яким Україна має Угод про асоціацію. Серед позитивних змін, варто відмітити, поділ малих суб'єктів господарювання на мікропідприємства та малі підприємства, що дає змогу мікропідприємствам подавати фінансову звітність з меншою кількістю показників, а це, в свою чергу, не вимагає високої трудомісткості та значних витрат. Стосовно організації бухгалтерського обліку на рівні конкретних малих підприємств, то вважаємо, що ключовим завданням тут є вибір бухгалтерського програмного забезпечення, яке б відповідало специфіці їх діяльності та давало змогу формувати широкий спектр звітів, які можна використовувати при управлінні. Щодо виконавців, які будуть здійснювати бухгалтерський облік, то треба виходити з найбільш економічного з трьох варіантів: найму бухгалтерів в штат підприємства, співпраці з бухгалтерами на основі цивільно-правових договорів чи використання аутсорсингових бухгалтерських послуг. У той же час необхідно чітко визначитися з обсягом та якістю інформації, яка потрібна власникам та менеджерам для управління, і обирати з тих бухгалтерів, які зможуть забезпечити таку інформацію.

Отже, бухгалтерський облік є однією з ключових підсистем менеджменту підприємств, який в малих підприємствах повинен поєднувати вимоги щодо економічності, повноти та достовірності інформації, що є вагомим чинником успіху в підприємницькій діяльності.